

Izhaja:

10. in 25. vsakega
mesca.

Dopisi naj se frankujejo.
Rokopisi se ne vračajo.

MIR.

Velja:

za celo leto 1 gold.
za pol leta 50 kr.

Denar naj se pošilja pod
napisom: Izdajatelju
„Mira“.

Vsakemu svoje!

Leto V.

V Celovci 10. decembra 1886.

Št. 23.

Naročujte si „Mir“!

Spet se leto bliža svojemu koncu in „Mir“ spet prijazno prosi in kliče: Slovenci naročujte si ga!

Trda je za denar, pa en goldinar na leto še vendar vsakdo premore. Žalostno in škodljivo je, ako človek ne ve in ne sliši, kako in kaj se po svetu godi: Za en goldinarček, pa zve vse bolj imenitne reči, bere marsikaj za poduk in kratek čas. Zatorej prosim in pričakujem, da mi vsi dozdani naročniki ostanejo zvesti tudi prihodnje leto. Dalje lepo prosim, da tudi tisti gg. rodoljubi, ki so pomagali, da se je „Mir“ tako obilno razširil tudi med uboge kmete na Koroškem, da ti gospodje tudi v prihodnjem letu „Miru“ ne odtegnejo toliko potrebne podpore in pomoči!

„Mir“ je tako dober kup, da mu je ogromnega števila naročnikov in podpornikov treba. Poština stane na leto 24 kr., tako da za papir, tisk in razpošiljatev ostane 76 krajcarjev. Zatorej tudi še to prosim, naj vsak, kdor le premore, priloži še za poštino 24 kr., kakor minulo leto!

Naznanjam, da z novim letom prevzamem spet sam vredništvo in obljubim, da si bom prizadeval „Mir“ tako vredovati, da bode č. gg. naročnikom po volji na vse strani.

Denar naj se pošilja ali na „Mir“ ali na moje ime.

Božja pomoč!

And. Einšpieler.

Pičli kmečki dohodki.

Veliko plačil tlači ubogega kmeta. Plačevati mora obresti za intabulirani dolg, — raznovrstne visoke davke, — dote, dedne deleže in užitke svoje zlahte; — dalje ima veliko stroškov, potrebnih in nepotrebnih za šolo, posle, berače, potepuhe, žganje, tabak, loterijo itd.

Dohodki njegovi so pa pičli, negotovi in še ti se skrčujejo od dne do dne.

Le poglejmo vire, iz katerih kmet zajemlje svoje dohodke!

Na prvem mestu stoji žito.

Nekdaj so bili kmetje veseli, ako so jim njive bogato obrodile, imeli so kaj prodati in žito ni bilo pod nič. Naše dni je pa vsa druga. Žito je padlo tako, da se skorej delo in seme ne spleča. Kako potem plačevati davke in priklade, posle, in rediti družino! Črez morje so jeli iz daljnih krajev uvaževati žito, posebno pšenico, in zdaj je žito tako dober kup, da ga pri nas v Evropi ne more nikdo in nikjer pridelovati po tej ceni. Pred nekterimi leti so po nekterih krajih začeli saditi hmelj in res so nekaj vjeli. Zdaj so pa jeli uvaževati po barkah tudi hmelj, ki je prišel ob vso ceno in ljudje ga hočejo spet opustiti; ves trud in denar je bil torej zastonj!

Tako tuje dežele daljnih krajev našim kmetovalcem delajo škodo. Pa to ni še vse: tudi domačini: žitni trgovci, mlinarji, peki našim kmetom napravljajo škodo in sicer ne samo na mošnji, temuč tudi na zdravju. Meljejo grah, bob, ječmen in mešajo tako moko med pšenično in rženo. Pa to ni še največa nesreča! Meljejo mavec (gips), ilovco, krido in drugo ropotijo in mešajo to med moko! Tako kmetje menj žita prodajajo in si za dragi denar še zdravje kazijo!

Nekdaj je tudi vinoreja po nekterih krajih donasala precej denarja. Res, da se je ta denar krvavo zaslužil, pa vender je dobro došel. Naše dni se je tudi pri vinoreji zasukalo na slabše.

Bogatini so pokupili vinograde in poprejšni posestniki so postali njih vincarji, hlapci in delavci. Vino se naše dni ne preša iz grozdja, temuč nareja iz vse drugih reči, ki so zraven tudi še škodljive. In tako narejeno vino, pri katerem ni vinske kapljice, se uvažava od vseh vetrov tudi v naše dežele in tlači ceno naše izvrstne vinske kapljice. Čudno se marsikomu tudi dozdeva, da se naše Štajersko in Dolenjsko vino, ki je prej slovelo ko zdravo in krepčilno, pogostoma razglašava ko nezdravo in clo škodljivo. Zraven se pa priporoča in poslavlja vino iz trdo nemških dežel. Nekteri trdijo, da to dela narodna strast in prenapetost.

Najboljši kmetu kaže gleštati in rediti živino. Kar kmetič žita pridelava, večinoma sam potrebuje; kako živinče pa more tudi kajzar vsako leto na prodaj postaviti. Poslednja leta pa tudi živina zgublja na svojej starej ceni. Veliko živine se je uvažalo iz Rusije in Rumunije; to je našej živini zniževalo ceno in zraven pa še tudi živinsko kugo utrosilo v naše kraje. Zatorej gre sedanjej vladi vsa hvala, da je meje jutrovih dežel zaprla. Pa tudi to dosti ne pomaga! V velikih barkah priplavajo velike trume živine vseh plemen iz daljnih krajev in se razbasujejo na Angleškem, Fran-

coskem itd. Ravno tako dohajajo v Evropo v velikih ladijah vsakovrstne jedilne reči: meso — frišno in suho —, špeh, maščoba, maslo itd. Vse to po nizkej ceni, ker je tam dosti živine in je vožnja na morju jako dober kup.

Nekdaj so tudi gojzdi dajali kmetom obilno pomoč. V dobro zaraščenem gojzdu se brez vse škode vsako leto izsekajo drva za domačo potrebo in tudi še nekaj za naprodaj; potem se dobiva tudi stelja in iz te spet dober gnoj, ta pa spet daje bogato žetev. Srečen torej tisti kmet, ki ima lepo obraščen gojzd! Pa kam so prišli naši zeleni in temni gojzdi? Šli so po Dravi in Savi, nekdam po vozih, zdej pa po železnicah Bog ve kam, ali pa so se sežgali v domačih fužinah in fabrikah, kmetje pa gledajo zdaj golo skalovje, nimajo ne lesa ne stelje, so ob deževji vedno v strahu pred hudimi nesrečami, — zraven pa od iztrebljenih gozdov nimajo nobenih dohodkov in se od leta do leta globej potaplajo v dolgove, ki enega za drugim spravljajo na boben. — Izvrstno lepo in resnično piše o tem gospod Belec v večkrat omenjeni knjžici: „Zakaj so gojzdi izsekani? Zato, ker se kmetje smejo in se večidel morajo zadolževati. Ako dobi zemljišče z lepim gojzdom zapravljevec v roke, se kmalo dobi tudi „dober prijatelj“, ki na gojzd rad posodi brez vsake intabulacije in gojzd je vničen. Drugi mora velike dote odštevati; ker nima gotovega denarja, si misli, bolje je, iz gojzda prodati kot v dolg zlesti. Tretji je zadolžen; obresti se morajo plačati, hajd v gojzd. Tako se gojzd polagoma včasih pa tudi naglo izseka.

Nekdaj so bili gojzdi večidel občinski. Vsaka občina je imela gojzd, iz kterega so občani dobivali les za kurjavo in stavbo. Če je kdo še tako ubožal, les za dom je imel vendar-le; zdaj bodo pa morali kmalo tudi tisti, ki imajo največe grunte, les kupovati, reveži pa vedno zmrzujejo. Se vé, da so prej marsiktere občine z gojzdom slabo gospodarile, ali to bi se jim bilo lahko zabranilo. Zdaj se pa zadolženim kmetom ne more zabraniti, kajti ko bi se jim prepovedalo gojzd briti, bi ne mogli obresti plačevati in boben bi precej pel. Vendar so pa občine veliko bolje gospodarile, kakor zdaj posamezni gospodarijo. Tega ni treba dokazovati; vsak star mož vé pripovedovati, kako so bili včasih gojzdi zaraščeni in vsakdo vidi, kako so zdaj iztrebljeni. Poglavitno je pa, da so prej gojzdi služili vsem, tudi revnim kmetom, zdaj pa koristijo večidel le lesnim trgovcem in upnikom.

Ako je pa bila morebiti v katerem kraju potrebna razdelitev gojzda, preskrbeti bi se bilo moralo, da se kmečki hiši nikdar ne smé potrební les vzeti ali kar je vse eno, da se kmečka hiša ne sme zadolževati, kajti kedar se prične zadolževanje, prične se tudi vničevanje gojzda.

Koliko vničenje gozdov škoduje, vé vsakdo. Manjka lesa in stelje, brez tega pa kmetje ne morejo shajati. Zaraščeni gojzdi zadržujejo mokrino, ter jo le polagoma oddajajo po studencih; po izsekanih gojzdih se pa ob deževju voda naenkrat odteče in nastane povodenj, po letu pa vode pomanjkuje. Kjer so gojzdi iztrebljeni, tam ima veter hujšo moč ter odnaša prst in kmalo se pokažejo gola rebra. Če se bodo gojzdi še nekaj

časa tako vničevali, bo kmalo povsod tako, kakor na Krasu, kjer se ne vidi družega kot skala pri skali“.

Da bi vlada kmetom v stiski prihitela na pomoč, jela je po nekterih krajih podpirati domačo obrtnijo. Kaj je neki to „domača obrtnija“? Ako se kmetje po nekterih krajih zraven svojega kmečkega dela pečajo še s kakim drugim opravilom, stavimo, da narejajo škafe, grablje, slamnike, žgejo lonce ali piskre, čipkajo špice itd., imenuje se to „domača obrtnija“. Sloveča je Ribniška domača obrtnija na Kranjskem. Ribničanje nosijo rešeta, sita, itd. dalječ okoli. V Domžalah na Gorenjskem izdelujejo slamnake, v Idriji se je zelo razširila čipkarija ali hekljanje. Tudi na Koroškem so se nekdam nekteri kraji pečali z domačo obrtnijo. V Biljčovsu so narejali slamnake, — po Rožnej dolini so bili tkalci, — okoli Trga in v Motniškej dolini so tkali debelo sukno, — v Šent-Marjeti in okolici izdelujejo suho robo: škafe, coklje, grablje itd. in jo še naše dni vozijo v Celovec in druge kraje. V Borovljah je slovela in cvetela puškarija in naše dni se je ta domača obrtnija spremenila v puškarsko zadrugo in Bog bo dal, da pridejo za Borovljance boljši časi. V Beljaci in v Wolfsberku je sedanja vlada napravila šolo za rezljanje lesene robe, v Steinfeldu pa šolo za pletenice; v Lesnej dolini so jeli les cepiti in skubljati za vžigalnice. Dobra in hvalevredna je vsaka domača obrtnija, pri kterej ubogi, preobloženi kmetič vjame kak krajcar; pa vendar na njo se zanašati in kmetijstvo zanemarjati, to je nevarno in škodljivo. Lehko se črez noč vse spreobrne in vsa taka obrtnija spreneha. Le samo kmetijstvo stoji na trdnih nogah in nikoli ne zvene. „Le eno domačo obrtnijo, piše gosp. Belec, smemo in moramo brez ovinkov priporočati, namreč, da bi se po zimi izdelovala, kolikor je največ mogoče, obleka in orodje za dom!“

Jasno je ko beli den, da so dohodki pri vseh kmečkih pridelkih le pičli in zeló negotovi; stroški so pa visoki in nikoli ne izostajajo: zatorej je kmečki stan težaven, je v velikej nevarnosti in pomoči sila potreben!

Kaj nam poročajo prijatelji naši?

Iz Celovca. (Kdo bo Krški škof.) V Würzburgu na Nemškem izhaja časnik „Oesterreichische Correspondenz“. Pravijo, da stoji z našim ministerstvom v tesnej dotiki; torej lahko zve, kaj se na Dunaju snuje novega. Dne 25. novemb. v št. 47 je ta časnik pisal o našem škofu, kar nas sili, o tej zadevi spet nekaj spregovoriti. Čestiti naši bralci že vejo, kaj so nemško-liberalni časniki kvasili o novem škofu. Najprej so mirne pohevne Slovence, ki nobenej žive dušici niso storili kaj žalega, ko hujskače in rogovileže ovajali in črnili. Temu nismo se čudili; saj je to njihovo vsakdanje delo, kterega smo že navajeni dolga leta. — Potem so jeli vganjati sleparijo s tim, da odpadejo od katoliške cerkve, ako ne pride na prazno škofjo stolico mož po njihovej volji in njihovega duha. Temu smo se smejali. — Za tim so jeli strašiti našega prečast. deželnega predsednika, češ! da sedež, na kterem sedaj sedi, ne bode

se vtrdil s tim, da pride za škofa kak mož, ki nemško-liberalcem ni po volji. Nad tim smo le strmeli, da se fakijsna opozicija predrzne, od visoke vlade le misliti, da se jej pred to peščico hlače tresejo.

Nek časnik je pa bil tako usmiljen in prijazen, da je pisal: No! novi Krški škof že sme tudi slovenski znati. Slovenci smo od samega veselja juckali in skorej znoreli, ko smo brali od tolike milosti in dobrote! — Za vse te nemško-liberalne pisarije in čenčarije smo malo marali; kar pa piše „Oesterreichische Correspondenz“, to nas je prestrašilo in ožalostilo. Ta časnik je pisal: „dass daran, ein Slovene sollte Bischof von Gurk werden, ohnehin nicht zu denken ist“, to je po naše: „Na to, da bi kak Slovenec postal Krški škof, na to tako še misliti ni“. To so za nas Koroške Slovence grenke in britke besede. Slovenci imamo, hvala Bogu! — v Celovcu, Mariboru, Ljubljani itd. dosti gospodov, ki bi bili vsi vredni in sposobni sedeti na starodavnem prestolu Krške škofije. Vendar pa nikoli nismo bili tako brezobzirni in predrzni, tirjati, da mora naš škof biti rojen Slovenec. Klicali in prosili smo le: „Naj bode naš novi škof Nемеc, Slovenec ali kdo drug, le to Boga in svitlega cesarja prosimo in tudi zaupljivo pričakujemo, da pošljeta nam takega gospoda za škofa, ki ima za tako imenitno in težavno mesto potrebne sposobnosti in je zraven tudi zmožen slovenskega jezika“. To smo prosili in pričakovali gledé na Jezusove besede: „Učite vse narode“, — „jes sem dober pastir, in moje ovčice poznajo moj glas“; gledé na naše temeljitne postavbe o ravnopravnosti vseh narodov in jezikov, gledé na britke pritožbe rajnega škofa Petra, da niso znali slovenski; in gledé na uravnavo Krške in Lavantinske škofije l. 1859. Sedaj pa nam pove poluradni časnik, da tega, da bi kak Slovenec postal Krški škof, da tega tako še misliti ni“. Ne bilo bi se torej čuditi, ako bi se Koroški Slovenci po tako brejkih skušnjah jeli spominjati tistih časov in zdihovati po njih, ko je Slovencev naše Koroške nekaj spadalo pod Lavantinsko, nekaj pod Ljubljansko, nekaj pod Goriško škofijo in so imeli škofo zmožne tudi slovenskega jezika. To naj pomislijo nemško-liberalni prenapetneži in tudi drugi merodajni krogi!

Iz Celovca. (Sol dober kup!) Naši nastrotniki ne vejo, kaj bi počenjali, da bi le prav pomazali in počrnili našo stranko v državnem zboru. Prebrisani so dosti, da znajo prav zvito nastaviti mrežo. Zdej so si izvolili sol, brez ktere ne more shajati nobena hiša, najmenj pa kmet, ki jo potrebuje za svoje ljudi in živino svojo. Zatorej so se konservativci že od nekedaj poganjali, naj bi se cena za sol kolikor mogoče znižala. Finančni minister pa je vselej odgovarjal, da vlada 20 milijonov, ki jih sol donáša, ne more pogrešati. Gosp. minister dr. Dunajevski je to tudi letos povedal v dotičnem odseku in je še pridjal, da ni upanja, da se kedaj uda ogrsko ministerstvo takej želji, vsaj ne kmalu. Torej je vsak predlog, naj se cena soli zniža, bob ob steno. Ali vse eno, dr. Ausserer, strasten nemeц, vendar stavi v državnem zboru predlog, naj se soli cena zniža. Dobro je vedel on in njegovi pajdaši, da je predlog prazna slama; pa vse eno, to je pesek v oči, kričati na vso sapo: Glejte! kako mi liberaljci

hočemo pomagati ubogemu kmetu, kako goreče skrbimo za njegovo srečo in potrebo! To se pa pravi ubogega kmeta za norca imeti in ga slepariti, ako mu kdo pomagati hoče ali obljublja po poti, po katerem mu je pomagati nemogoče, vsaj za sedaj in tako dolgo, dokler finančni minister ne iznajde pota, po katerem si pridobi tiste milijone, ki jih zgubi po znižanej ceni soli.

Naša stranka v državnem zboru je torej ravnala bolj pametno in hoče kmetom pomagati toliko, kolikor se da doseči. Predložila je torej državnemu zboru resolucijo in jo tudi sprejela, naj vlada za to skrbi in se poganja, da se med kmete spet spravlja živinska sol po prav nizkej ceni. Ako se to dožene, pomagano je kmetom, finančni minister ne zgubi ničesar in mu ni treba nakladati novih davkov ali povišati sedanjih. To bi pa bilo neobhodno potreba, ako bi se — meni nič, tebi nič — znižala cena za sol.

Liberaljci so pa zviti ptički in ne povejo vsega, kar in kako se godi. Le to obešajo na veliki zvon, kar je voda na njihov mlin in črni našo konservativno stranko. Slovenci! bodite previdni in pametni, ne verujte nemško-liberalcem in njihovim časnikom, ni vse res, kar govorijo in pišejo!

Iz Beljaške okolice. (Kako nas Nemci radi imajo.) Nemci se radi hvalijo, da so Slovincem prijatelji in da bi jim radi pomagali. Zdej pa berite, da bote vedeli, koliko jim smemo verjeti in kako nas radi imajo.

Pred nekterimi leti je umrl v Beljaku neki Feldner, premožen trgovec. V svojem testamentu se je spomnil tudi revnih študentov, ki obiskujejo latinske šole v Beljaku. To je gotovo hvalevredno. Vendar ne morem hvaliti, da je v svojem testamentu pristavil, da se smejo iz njegove zapuščine podpirati samo nemški dijaki. Res je, da sme vsaki po svojej volji svoje premoženje obračati. To pa vendar ni lepo, da se ni spomnil tudi študentov slovenskih starišev, ki so gotovo tudi v njegovo prodajalnico svoje krajcarje nosili in mu k njegovemu premoženju pripomagali. Zdej pa vidite, kako nas imajo Nemci radi.

Od Drave. (Uravnanje Drave.) Že so nas lastovke zapustile in ž njimi zapuščajo nas tudi naše barabe. Po teh se vtegne jokati le ktera dolglasna Eva, drug nihče. Gosp. Karol Poganč, po domače Miklavec, ktereга mi ne poznamo od tako dobre strani, kakor vaš dopisnik izpod Obirja, je umrl. Njegov dedič si baje ne upa dragih stavb pri Dravi nadaljevati. In tako vtegne vsa ta reč v druge roke priti. Barabe so razpuščeni. Le še kakih 30 jih dela zdaj pri Dravi. Sploh pri tej svojeglavnej fravi ni sreče. Kar smo s težkimi žulji pri Dravi zaslužili, po večem je zibnilo brez blagoslova. Pri odhodu barab poiskal je stari žganjar zaprašene svoje gosli, ter sedel na Dravsko peč, in milo, prav milo zapel: „U, u, u, le domú, le domú! Kranjci zdijvani, Štajerci scotljani, Korošci zaspani, Nemci pijani! U, u, u, le domú, le domú!“

Od spodnje Meže. (Novi pridigar.) Poznali smo v staroslavnem Guštanjanskem trgu moža v irhastih hlačah in v dolgej suknji. Ljudje so mu rekali: gospod Čebul, nekteri pa tudi, ki so za silo nemško trli: Herr Landesvater. Stari poštenjak je želel, naj bi njegov mlajši sin Janez duhovnik

postal. Slavni sin skrbnega očeta ni scer mešnik postal, pa izšolal se je za slovečega pridigarja, in kar je še več, za ojtrega c. k. notarja. Naj bi dobri oče še oči imel, pogledal bi iz groba in bral bi na tabli v Dobroljskem kloštru nad ali pod napisom: „Johann Tschebull, k. k. Notar“ morebiti še pristavek: „Kar pridigar na leci, na grobu sem jes: Kterega ušeta srbijo, pridi k meni v pes!“

Iz Šent-Lenarta pri sedmih studencih. (Vesela novica.) Že večkrat vam je, dragi Slovenci! poročal „Mir“ iz naše okolice vesele dogodbe. Brali ste, da so napravili v naši sosednji fari v Ločah posojilnico, ki prav vrlo napreduje. Tam lahko vlagamo svoje prihranjene krajcarje. Posojilnica nam pa tudi rada priskoči v pomoč, kedar se nam trda godi. Poročal vam je „Mir“ tudi, kako lepo smo opravljali pred tremi meseci na Brnci cesarjev rojstni god. Kaj lepo so gosp. prof. pl. Kleinmayer vravnali to slovesnost. Ta gospod imajo na Brnci svoje posestvo in bivajo o šolskih počitnicah radi med nami. Že zdaj se veselimo tega časa, ko bojo prišli spet k nam. Vsi imamo jih radi, Pekičevega gospoda. Saj so pa tudi priljudni in imajo dobro srce za Slovence. Zato jih visoko spoštujemo po celej dolini. Spodbujali so nas ta gospod tudi, naj napravimo pri nas družbo sv. Cirila in Metoda. Sporočati vam morem danes veselo novico, da je ustanovljena ta družba, in da ima 113 družbenikov. V nedeljo 21. novembra smo imeli prvi občni zbor pri „Majriču“ v Šent-Lenartu. Cela ves je bila okinčana z banderi. Zastava na cerkvenem turnu je oznanovala celi okolici, da se kaj posebnega godi v Šent-Lenartu. Po končanej popoldanski službi božji smo šli v „Majričevo“ hišo k zborovanju. Prišlo je več ko 100 oseb kmečkega in gosposkega stanu. Počastila sta nas tudi dva gospoda iz Celovca. Pristrčno nas je pozdrvil začasni predsednik gosp. Wutti, p. d. Pajovec. Opomnil je, da praznujemo ta den god presvitle naše cesarice in nas je povabil, naj zakličemo trikrat „živijo“ v čast njenemu godu. Šent-Lenartski in Bruški pevci so potem prav lepo zapeli cesarsko pesem. Ko so pevci dokončali, volili smo odbornike. Postali so: Matija Wutti, posestnik v Šent-Lenartu, predsednik; Simon Stöckl, fajmošter v Šent-Lenartu in Simon Incko, fajmošter v Podkloštru, namestnika; Janez Gajler, posestnik v Ločah, blagajnik; Franc Katnik, provizor na Brnci, Janez Lapuš, posestnik na Brnci, namestnika; Janez Wuherer, posestnik v Šent-Lenartu, tajnik; Matevž Markovic, posestnik pri Ločah, Ignac Mikula, posestnik v Podkloštru, namestnika. Ko je bila končana volitev, so nam razložili Podkloštarski fajmošter g. Incko v jasnem govoru, kako sta oznanovala sv. Ciril in Metod sveto vero med Slovani v slovanskem jeziku. Ravno tako bo skrbela tudi družba sv. Cirila in Metoda, da postane slovenska mladina zvesta sv. veri in narodu slovenskemu. Drugi govornik so nam razložili, kako se razlikuje družba sv. Cirila in Metoda od nemškega „Schulvereina“. Slišali smo med drugim, kako vsiljuje nemški „Schulverein“ nemščino v Slovenske šole, in tako napravlja zdražbo med Slovenci. Družba sv. Cirila in Metoda pa ne bo vsiljevala Nemcem slovenskih šol, in nobenega Nemca ne bo dražila in žalila. Po-

slušali smo radi oba govornika. Spominjale so se nas tudi podružnice sv. Cirila in Metoda v drugih krajih. Poslali so nam telegrame in nam srečo voščili iz Ljubljane, Celja, Maribora, Ptuja in iz Gorice. Gosp. prof. pl. Kleinmayer so nam poslali posebno pismo, ker jim ni bilo mogoče, da bi bili prišli sami, kar bi bili radi storili. Po končanem zboru so nam prav lepo zapeli slovenski pevci, ki se prav hvalevredno vadijo v slov. petju. Spominjali smo se tudi slovenskih rodoljubov, katerim ni bilo mogoče, da bi se bili vdeleževali našega zbora. Napili smo zdravico posebno našemu g. Andreju Einšpielerju v Celovcu, ki darujejo vse moči slovenskemu narodu. Vse je bilo veselo, in tako smo končali svoj prvi občni zbor z željo, naj bi ne bilo doline na Koroškem, kjer bi naša družba ne imela sestre: družbe sv. Cirila in Metoda.

Iz Velikovca. (Ali je to res?) Slišal sem, da je nek liberalni časnik hudo prijel našega gospoda kanonika, češ! gosp. Volavčnik uči otroke prvega razreda slovensko moliti. Strašanska hudobija! V prvem razredu so 6—7 let stari otročiči; cela mestna okolica je slovenska in tudi v mestu samem je dosti slovenskih družin. Torej je tudi v šoli dosti trdo slovenskih otrok, ki so se doma od svojih staršev učili slovenskih molitvic. Ali bi bilo pametno, ako bi katehet v šoli začel moliti nemško? Ali niso deželni predsednik rekli v deželnem zboru, da bode deželni šolski svet skrbel za to, da se bojo slovenski otroci učili slovensko moliti, brati in pisati? Ali dopisun, ki grdi in črni gosp. kanonika, ne ve, da velikej večini Velikovčanov to ni po volji, da se v naših šolah slovenski poduk popolnoma zanemarja? Slišal sem na svoja ušesa: ko je nek veljaven mož našega mesta v kavarni očitno rekel: Gosp. kanonik ima že prav, da otroke učijo tudi slovenski, le premalo je, da jih učijo le samo slovensko moliti, našim otrokom ni samo dobro in koristno, temuč clo živo potrebno, da znajo slovensko. V sredah je na našem trgu vse slovensko, — po krémah in štacunah je vse slovensko; zatorej pošiljajo naši velikaši in mogotci otroke svoje v Ljubljano in druge kraje, da se naučijo slovenske besede. Koliko je v naših šolah letos slovenskih otrok, ne vem in ne morem povedati. Leta 1885 jih je med 500 otroci bilo 280 slovenskih, torej več ko polovica! In v takih šolah ne vidiš slovenskih črkic, ne slišiš slovenske besedice! Ali to ni čudno in žalostno?

Iz Prevaljske okolice. (Nemški napis; novi šolski vodja.) Brali smo v poslednjem „Miru“, da so na Jezerskem zidali novo šolo in na njo zapisali naše lepe besede: „Vse za vero, dom in cesarja!“ Milo se nam je storilo pri srcu, ko smo brali ta prelepi slovenski napis. Tudi mi pri Fari smo popravili šolsko hišo, pa načečkali so na njo z debelimi črkami nemški napis: „Volkschule“. Kolikorkrat memo šole gremo in to pisarijo zagledamo, vselej nam srce prebode! Da je na fužinskih šolah v Prevaljah vse po nemško kakor na Prusovskem, temu se ne čudimo, saj imajo tam tuje veliko, prvo besedo. Da se pa taka nemškutarija godi pri Fari, kjer stanuje toliko vnetih Slovencev, tega bi človek nikoli ne verjel! Kdaj bojo začeli Slovenci sami svoj jezik prav

čestiti in možko braniti? Po tem takem ni se čuditi, da nasprotniki naš jezik zaničujejo in zasmehujejo.

Na Prevaljah so dobili novega nadučitelja in vodjo. Gosp. Valentinič je prišel namesto Thorineka, ki je šel v počitek na svoj rojstni kraj blizu Celja med Slovence, za ktere je tukaj malo maral. Novi vodja g. Valentinič je tukaj znan iz Libelič, kjer je nekdanj služil ko podučitelj. Tedaj je bil gosp. Rudmaš deželni šolski nadzornik; ta je bil tudi nam Slovencem pravičen. Tedaj je tudi gosp. Valentinič v Libeličah bil ves živ in vnet za slovenščino. Časi in šolski nadzorniki so se spremenili, in tudi gosp. Valentinič-u se je slovenski duh razkadil kakor kafra. Bomo že slišali in videli, kako se bode na svojem novem mestu obnašal. Veseli ga bomo Slovenci, ako bode tudi nam pravičen.

Iz Šentjanža. (Nov učitelj; Šola v Št. Janjzu; Drava; delopust.) Učitelj, ki pride na mesto gosp. nadučitelja Valentiniča na Bistrico, mora znati slovensko. Dobro! Kako pa je to, da novi učitelj, ki je ravno kar prišel na Bistrico, ne zna slovenski? Menda velja spet stara pesem: „Kjer sta dva učitelja, more in sme eden trd Nемеc biti“. Trd Nемеc podučuje trdo slovenske otroke! Kaj pravi k temu zdrava pedagogika in pamet, kaj naša šolska postava? — Dosedaj so na Bistrico v šolo hodili tudi otroci iz Posinčjevesi. Prihodnje leto pa bojo v Šent-Janjzu stavili novo šolsko hišo in tje je tudi vsolana Posinčjaves. Po tem bosta na Bistrici vendar-le za božjo voljo dva učitelja zadosti! Čujte, kaj se mi je primerilo. Imel sem na Bistrici nekaj opraviti. Sreča me nekaj otrok, ki so ravno iz šole šli. Eden za drugim so me pozdravljali: „Kuten tak!“ Nagovarjal sem tega in unega po slovenski, pa ne dobim odgovora. Slednjič eden — ves plašen — odgovori: Ne smemo slovenski govoriti, nam je prepovedano! Zarezala mi je ta beseda globoko v srce, šel sem in žalosten zdihi: Uboga mladina! — Na Bistrici so mi pravili, kako v Krajah čudno Dravo ravnajo. Svečani in Krajanci so mislili, da jo bojo na levi breg vrgli proti Biljčovsu, pa jej le kopljejo novo strugo na desnem bregu. Sam večni Bog ve, kdaj in kako se bode končalo to čudno ravnaje! — Zvedel sem tudi, da zdej tudi v fužini na Bistrici ne delajo več ob nedeljah in praznikih. V poprejšnjih časih so počivali celi teden, v sabotni večer pa so jeli ropotati in delali so celo sv. nedeljo. Vse je veselo te nove postave. V saboto ob 12 po noči se delopust začne in se konča v nedeljo ob 12 po noči. Tako zamore vsak delavec spolnovati tudi svoje krščanske dolžnosti.

Iz Spodnje Zile. (Srčnost velja.) Zbovanje Cirilove slovenske šolske družbe v Šent-Lenartu je nas slovenske Zilane močno razveselilo, tukajšne zagrizene sovražnike vsega slovenskega pa hudo razkačilo. Strpeti ne morejo, da se je zbovanje tako lepo in veselo vršilo in toliko slovenskega ljudstva se vdeležilo iz vseh krajev: Posebno se pa nemški liberalci na Vratah močno jezijo nad tistimi 7 Vraškimi slovenskimi možji, ki se niso zbal nasprotnikov pa se tudi ne vstrašili daljnega pota v Šent-Lenart. Enega teh mož, kakor je sam pravil, so nekteri Vraški liberalci

celo v nekeji hiši prijeli in so mu hudo grozili, češ, da se je podstopil, Slovencem se pridružiti, pa on jim je dobro zasolil. Pa naj se le jezijo in naj le zabavljajo po oštarijah in v njihovih umazanih časnikih kakor v „Freie Stimmen“ in v „Allgem. Villacher Zeitung“ zoper Cirilovo družbo, kolikor se jim poljubi, mi jih nočemo poslušati. Saj prav dobro poznamo te tičke, še manj pa se jih bomo bali; saj je Cirilova slovenska družba od visoke vlade potrjena in je tudi koristna in lepa. Kar je posebno važno, da ona na krščanskej podlagi stoji. Tega smo se prepričali 21. novembra v Šent-Lenartu, kar je nas vse srčno veselilo. Tudi ta naša družba ne bo delala nobenemu Nemcu kake krivice, mu tudi ne kratila pravice, kakor ravno dela liberalni nemški „Sulferajn“. Ta postavlja čisto nemške šole v naše slovenske kraje, kakor ravno postavim na slovenskih Vratah. Stojmo le vsi trdno in srce naj nam v hlače ne smukne, ako ta ali uni liberaljec na nas kedaj zarezži. Kažimo le tudi mi jim, da smo možje in ne šalobarde, in gotovo bojo nas zanjepustili pri miru. In da pa bojo naši nasprotniki spoznali, da se jih mi nič ne bojimo, hočemo tudi mi Slovenci Spodnje Zile in sicer na Bistrici Cirilovo slovensko šolsko družbo napraviti, kakoršno že imajo Slovenci Beljaške okolice. Ravno s to družbo hočemo pokazati, da je Zila še naša, da je slovenska.

Iz Spodnje Zile. (Kaj prosijo nemški utarji?) Prosili smo Slovenci za katoliške, šestletne in slovenske ljudske šole, v katerih je pa nemščina v viših razredih zapovedan predmet. Več ko sto takih prošenj se je odposlalo državnemu zboru. Naše posilonemce je to strašansko razkačilo; napravili so nasprotno peticijo in jo razposlali na vse slovenske občine. Pridjan je tej prošnji tiskan oklic, na katerem so podpisani ti-le gospodje: Janez Seebacher, Vetrinjski župan, žl. Metnitz in Jos. Seebacher v Grabštanskej fari, Jan. Pušnik in Ant. Wieser v Timenci, in Karol Müller menda v Tinskej fari. V svojem oklicu pravijo, da duhovniki le z zvijačami podpise lovijo in da je torej potreba, naj slovenske občine priloženo prošnjo podpišejo in državnemu zboru naznanijo svojo resnično voljo.

Kaj pa priporoča šestorica imenovanih gospodov, naj slovenske občine prosijo državni zbor? Najprej prosijo, naj državni zbor ne misli, da Slovenci niso zadovoljni s sedanjimi šolami, timveč so jim prav po volji in so jih veseli. Število ljudskih šol je lepo narastlo, otroci se zdej veliko več naučijo in ljudem ni žal za denar, ki ga plačujejo za šole.

Učitelji si močno prizadevajo, otroke učiti koristnih reči. Tudi zavoljo krščanskega poduka in izgoje je vse lepo v redu, le tam je drugače, kjer duhovščina poduk v krščanskem nauku le prerada zanemarja. Tudi tega ne želimo, da bi duhovščina zastran šol dobila več oblasti in vpliva, kajti bojimo se, da bi ona le na to tiščala, da se šole naše čisto poslovenijo, nemščina pa popolnoma izpodrine. Prav po volji nam je, da se v naših šolah za to skrbi, naj se naši otroci nemščine naučijo. Na Koroškem je živa potreba, da naši otroci nemški znajo, naj že ostanje doma, ali s svojimi nemškimi sosedi v dotiko stopijo. Ako nemški znajo,

ložej na svetu naprej pridejo in tudi pri vojakih se jim ložej godi.

Res je, da nam to, ako otroci naši več let v šolo hodijo, marsiktero škodo donaša pri našem gospodarstvu, vendar-le hočemo vse to voljno prenašati, saj dobro vemo, da se naši otroci ravno v poslednjih letih največ naučijo in da naš deželni šolski svet za 13 in 14 let stare otroke olajšave dovoljuje v obilnej meri.

Slovenci! to prošnjo so v Vašem imenu podpisali in državnemu zboru odposlali nekteri občinski in šolski odborniki. Ali so Vaše misli zastran ljudskih šol res take, ali so take prošnje res Vam po volji?

Iz Štajerskega. („Nemški šulferajn“ — pa zavedni Slovenci.) Kolikor nam je znano, „šulferajn“ vas koroške Slovence ne nadleguje tako, kakor nas Štajerce. Bržčas vas že popolnoma med „svoje“ prišteva. Znabiti mnogi izmed vas še ne vedó, kaj da ta spaka hoče? Naj vam torej sledečo resnično dogodbo povem. Neki c. kr. okrajni glavar na slovenskej zemlji vprašal je na javnem mestu nekega čast. g. župnika, kedaj da se bodo dali v „nemški šulferajn“ vpisati. Gosp. župnik pa prestari, da bi se pustili za norca imeti, se kratko odrežejo tako debelo, da je radovednež dovolj imel. Nemški „šulferajn“ vse žile napenja, da bi se mu posrečilo kje blizo Celja kakšno takšno nemčursko gnjezdo: „šulferajnska šola“ imenovano, postaviti. Najpoprej poskusil je v Galiciji z enim tisučakom, pa tamošnji kmetje so mu odgovorili, da „Judeževih grošev“ nemškega šulferajna“ za svojo šolo ne potrebujejo. Potem je poskušal Škofljeveščane, (na drugej strani Celjskega mesta), na svoje limance vloviti. Tem je ponujal že tri tisučake za novo nemčursko šolo. Očeta župana, ter še par občinskih odbornikov bil je že dobil na svojo stran. Pa kaj da je oblast občinskega predstojništva tako nestanovitna! Preden so sklenili staviti nemčursko šolo, prišle so nove občinske volitve. In glej! Oče župan in vsi, ki so bili na sluhu, da se na „šulferajnsko“ stran nagibljejo, so popolnoma propali. Zdaj čujemo, da hočejo „šulferajnarji“ s šesti mi tisučaki takoj v Celji postaviti takšno „nemčursko gnjezdo“. Upajmo, da jim bode tudi tamkaj spodletelo. Vsaj deklic že ne dobijo na svojo stran, ker za te imajo čč. šolske sestre predobro vredjeno 4 razredno slovensko šolo, katero zdržuje „kat. podporno društvo v Celji“. „Druba sv. Cirila in Metoda“ pa tudi gotovo ne bo na Celje pozabila. Čujemo, da se v kratkem tam otvori slovenski „otroški vrt“. Kar bo pa še več potreba, bo pa že še storila. Da bi slovenski rodoljubi to toliko potrebno družbo še bolj krepko podpirali. V kar Bog pomozi!

Rodoljub.

Kaj dela politika.

Včeraj so se zbrali vsi deželni zbori. — Imenitna je postava, ki jo bo vlada predložila tiroljskem u zboru. Šolska postava se bo tam tako spremenila, da dobijo duhovniki več oblasti nad šolo. — Nove puške se bojo delale po muštru, kakor si ga je izmislil Manlicher. Namesto enega se vtakne koj po pet patronov v

puško, in dober strelec ustrelji 40 krat v enej minuti. Vsako leto bomo izdali za puške polčetrji milijon. — V delegacijah se je oglasil tudi novi Koroški poslanec Dumreicher in rekel, da morajo šole zato povsod nemške biti, da bojo vsi nemško znali, kedar pridejo k vojakom in da jih bojo oficirji potem ložej komandirali. Ta je pa prazna: prvič deklice ne pridejo k vojakom, pa tudi fanti ne vsi; drugič se otroci v trdo nemških šolah presneto malo nemščine naučijo, kakor mi na Koroškem vsi vidimo; tretjič ni treba, da bi vojaki nemško znali, bolj pametno je in bolj hitro gre, če se oficirjem ukaže, naj se naučijo tistega jezika, ktereja govoriijo njim podložni vojaki: četrtič je dokazano, da so bile že velike bitke dobljene, ne da bi vojaki znali vsi nemško: pri Lipsiji so se bojevali proti Napoleonu Nemci, Rusi, Čehi, Slovenci, Madjari, Hrvati itd.; drug drugega niso razumeli, pa so vendar zmagali; takih slučajev bi se dalo še več naštetii. — Notranjski Slovenci niso bili edini pri volitvi državnega poslanca. Eni so se poganjali za dr. Ferjančiča, drugi za okr. glavarja Globočnika. Kteri so bolj prav imeli, to mora pokazati še le prihodnost.

Bolgari še zmirom nemajo kneza. Ruskega generala Kaulbarsa niso hoteli ubogati, zato je zapustil Bolgarijo. Vse je radovedno, kaj zdaj poreče ruski cesar? Rusi se menda pripravljajo na vojsko. Utrdujejo Batum in druga mesta ob morju; tudi so vzeli 75 milijonov rubljev na posodo, to ne pomenja nič dobrega. — Pa tudi Nemci se pripravljajo, pomnožili so letos svojo vojno za 40.000 mož. Kaj bo?

Gospodarske stvari.

Francoski sir: fromage de Brie.

Ta sir se visoko obrajta pa tudi drago plačuje. Praša se kako se nareja. Toplo mleko izpod krave zjutraj vzame se in s smetano od mleka od poprejšnega večera pomeša in na 30—35° C. segreje. Takemu segretemu mleku se pridene sirišča. Dokler da se mleko do cela vsiri, ostane trdno pokrito. Da se sirovina od sirotke popolnoma odloči, mora se krepko predelati in pregnesti in v podobe stlačiti. Ti kolači ali hlebi so 30 centimetrov široki in po 4 centimetre visoki. Ko se je sirovina v podobe stlačila, se te pokrijejo s pripravno desko in ta s kako težko stvarjo najboljše s snažnimi kameni obloži. Ko se je sirotka odtekla, se siri vzamejo iz podob in v druge enake podobe vsadé, ki so s čistim platnom prekrite. Vsake pol ure se siri nekoliko stisnejo in to stiskavanje tolikokrat ponovi, kolikorkrat se v 36 urah zgoditi more. Poslednjič se sir še brez platna uro dolgo stiskava in potem ob obeh plateg s soljo vtore, kar se po 24 urah ponovi. Po treh dneh se siri obrišejo in suhi v sod med 10 centimetrov debele plasti iz drobnó rezane slame položé. Ta sod se postavi na hladen prostor in tam pusti, da se siri v njem godnjajo, kar se v kakih 6 tednih zgodi. Misli se, da je sir jeseni narejen najboljši, prej ko ne, ker je ob tem času toplota in hlad precej enakomerna.

„Slov. Gosp.“

Za poduk in kratek čas.

Ali smo dolžni ljubiti in spoštovati matрно besedo?

II.

Posebno počutljivi v tem in nad mero ostri so Nemci, Madjari, o Angležih ne govorim, ki mislijo, da po celem svetu smejo samo angleški govoriti. Na Koroškem so zagnali velik hrup, ko je izdala statistična centralna komisija imenik koroških mest, vesi in krajev ter pristavila tudi nekaj slovenskih imen; v državnem zboru so zagnali polom, da so določili nekaj Čehov, ki pa tudi nemški znajo, za poštarje in kondukerje v nemških krajih na Češkem; krčmarju v restavraciji nemškega društva v Pelznu na Češkem se je prepovedalo točiti Pelzensko pivo z mestjanskega pivovara, ker ga varijo Čehi ne pa Nemci. Takih in podobnih dogodbic bereš sedanjega časa neštivilno, kako ljubijo in branijo Nemci svojo narodno in matрно besedo. Glej! nemške pevske družbe na Koroškem imajo ostro prepoved prepevati drugih kakor nemških pesmi; zato se boji tudi pevska družba „Alpenrose v Borovljah“, ki šteje skoro samo slovenske pevce, slovenskih pesmi. In tudi ljudje, ki držijo za velik greh, če Nемец ali slovenski Nемец drugače poje kakor nemški, nas silijo na slovenske zemlji, da pojemo tudi nemške pesmi, kar oni za prav držijo, mora tudi pri nas prav biti. Dragi rojaki! Nемец je moder in prebrisan bolj kakor mi, on ljubi nad vse svojo nemščino, kar je tudi prav; zakaj bi mi Slovenci modrih Nemcev gledé matrne besede ne posnemali, ne ljubili svoje matrne besede nad vse, jo pri vsakej priložnosti tudi govorili, da bi še toliko drugih jezikov znali? Kdor drugače misli in dela, tak ne ljubi in ne spoštuje svoje matrne besede. Napaka in greh proti ljubezni matrne besede je toraj, če Slovenec pozdravlja tuje ali domačine po nemško, kaj takega ne slišiš nikjer pri nobenem omikanem narodu. Tam otroci v šolo gredé in iz šole pozdravljajo s tim, da se odkrijejo; malokjer se sliši, da pozdrav tudi govorijo! pri nas pa, ali jih srečaš zjutraj ali zvečer, zmiram te pozdravljajo z „guten Tok“. To ni samo nespodobno, ampak tudi sleparija; s tim hoče se na videz pokazati, da so Nemci, da nemški znajo in da matrna beseda ni vredna, da se ž njo pozdravlja. Če se učijo otroci to v šoli, bilo bi vredno povpraševati, na katero postavo naslanja se taka nerodnost, nespodobnost in zaničevanje matrnega jezika? Če bi delala šola v nemških krajih kaj podobnega n. pr. da bi nemški otroci morali slovenski pozdravljati, tedaj bi Nemci tak hrup zagnali rekoč, da jim hočejo matрно besedo vzeti, jih slovenizirati, da bi se učitelju lasi na glavi jezili in mu kmalo prešla volja do tako nespodobnega ravnanja. In prav bi imeli, kajti tako ravnanje se nikakor ne strinja z ljubeznijo in spoštovanjem matrnega jezika. V tem nam kažejo omikani Nemci zares prelep izgled, po katerem se mora vsak Slovenec in Slovenka zvesto ravnati. — Mar ni greh, če se pri teh in drugih priložnostih n. pr. v pisarnici in v drugih javnih krajih sramujemo matrne besede in rajše

tolčemo tujo nemščino, da se nam vsaki pošten Nемец smeji.

Smešničar.

Mati: (proti sinu, kateri se čevljarstva uči)
Kako se ti kaj dopada pri mojstru?

Sin: Sila slabo! Mojstrova žena kuha vse, kar jaz rad jem.

Mati: Potem je prav.

Sin: Ali jaz od tega čisto nič ne dobim.

Kaj je novega križem sveta?

Na Koroškem. V Borovljah se je god cerkvenega patrona sv. Martina letos posebno lepo in slovesno obhajal. Dosedanji gosp. provisor Ant. Klemenčič so bili za stalnega župnika vstanovljeni. Zraven so bili gosp. dekan Ambrož in več sosednih fajmoštrov. — Novo popravljena šola v Poračah je bila slovesno blagoslovljena in odprta. Priča je bilo veliko gospôde iz Celovca; govorilo se je vse po nemško; v cerkvi se pa pridiguje po slovensko. Ali so otroci le kaj razumeli res lepih, nemških govorov? — Na Bistrici v Rožnej dolini je prazno mesto zdravnika za okraj in fužino. Služba se kaže precej dobra; prednost se daje gospodu, ki zna tudi slovenski. Okraj je čisto slovensk. — Učiteljske službe v Lipi blizu Vrbe, v Ločah in Šent-Lenartu so prazne. Okrajni šolski svet v Beljaci nič ne omenja, da morajo prosilec biti zmožni slovenskega jezika. — Pravosodni minister dr. Pražak je v porazumljenji s celim ministerstvom izdal za Češko in Moravsko nek ukaz, ki je tamošnjim Slovanom pravičen in prijazen. Velika nevolja in hud ropot po nemških časnikih, nemško-liberalnih društvih in zborih. Občinski odbor v Beljaku je na Koroškem prvi sklenil protest ali ugovor proti temu ukazu. Stavil je ta predlog odbornik gosp. dr. Knafl, ktereга oče in strici so rojeni v Šent-Jakobu pri Rožeci in ktereга zibika je tekla v slovenskem Grabštanji! — Deželna vlada je potrdila pravila požarne straže v Svetnej vesi. — V spanji je svojega otroka zadušila neka dekla v Važenberški občini pri Zelikovcu. — Pogorel je en del tovarne na Zilici. — Oropal je nekdo hlapca Sagelna blizu Strassburga. — Na Gozdanjah je naglo zamrl nek pijanec. Na mizo v taberni se je naslonil, zaspal, pa ni več se zbudil. Mertud ga je zadel — pijanega! Bog se ga usmili! — V Domačalskej fari sta spet nagloma umrla dva farana, 70 let stara mati in 36 let star sin, Katarina in Anton Ogris. Sin je bil lončar. Postavil je nove, še mokre piskre v peč in na peč. Čez noč od petka do sabote parili so se piskri vedno bolj in par ali sopuh, ki je potemtakem navstal, je nju zadušil. V saboto zjutraj so našli nju mrtva v postelji ležati. Sin je molil še eno nogo iz postelje. Prej ko ne je hotel še vstati, pa ves omamljen ni več mogel. V pondeljek je bil žalosten pogreb. Djali so oba, mater in sina v en grob. Ali sta se kaj poslužila svetega leta? To se ne ve. Bodimo pripravljene, ne vemo ne ure ne dneva svoje smrti. — V Podravljah je bilo okoli Smarčice pokradeno v štacuni pri Tonču.

Zlezli so tatje na streho in se zmuznili skozi podstrešnik ali lino in potem pokradli vse blago v kramarji. Kramarica pa je trdo spala na eni strani hiše in ni čutila ničesar. Že drugokrat je okradena. Pozor! O Božiču se želijo tudi tatje po svojem veseliti, to je da le na škodo okradenih.

Na Kranjskem. Slovenska Matica je razpisala 300 gld. za dve povesti, ki morate biti spisani do 1. oktobra 1887. — Iz ječe so izpustili znanega Prelesnika, ki je denarje delal. — Gospa Hočevarjeva je dala 200 gld. za mestno godbo v Krškem. — Društvo „Narodni Dom“ ima že 50.000 gld. premoženja.

Na Štajerskem. Kmečko bralno društvo v Rušah napravilo bo na sv. Štefana dan veselico. Igrala se bo igra „Mala pevka“. — Pri obč. volitvah v Sevnici so zmagali Slovenci. — Imeniten je za Slovence odlok upravne sodnije Dunajske, po katerem Mariborski hišni posestniki ne bojo več volili z velikimi posestniki za Mariborski okrajni zastop.

Duhovniške spremembe v Krški škofiji.

Č. g. Strojnik Jože je dobil faro D. M. na Zili.

Zahvala.

V imenu podružnice sv. Cirila in Metoda „Bošnjak in okolica“ zahvaljujem se vsem, ki so pripomogli, da se je podružnica naša ustanovila. vs-m, ki so se prvega zбора v tako lepem številu osebno vdeležili ali pa s telegrami in pismi navdušenje za našo podružnico povišali. Hvala č. gosp. župniku Ineku za izvrstni slavnostni govor* in pevcem za njih lepo petje. Hvala gospodoma, ki sta zastopala ljubo nam sestro Celovško.

Šent-Lenart pri sedmih studencih 22. nov. 1886.
Matija Wutti l. r., predsednik.

* Natisnemo ga v 1. št. novega leta.

„Mir.“

Loterijske srečke od 4. decembra.

Line	89	69	12	2	86
Trst	49	19	44	13	70

Tržna cena v Celovcu.

Ime blaga	na birne		na hektolitre		Ime blaga	na kilo
	gld.	kr.	gld.	kr.		
pšenica	5	50	6	90	goveje meso	— 56
rž	4	50	5	60	telečje meso	— 60
ječmen	3	60	4	50	svinjsko meso	— 60
oves	2	30	2	90	koštrunovo	— 44
hejda	3	—	3	90	maslo	— 90
turšica	3	20	4	—	puter	— 85
pšeno	6	20	7	70	prekajen špeh	— 80
proso	3	80	4	70	frišen špeh	— 70
grah	5	20	6	—	mast	— 70
leča	—	—	—	—	100 kil sena	3 50
fižol	7	—	8	70	100 kil slame	3 —
krompir	—	80	1	30	100 kil deteljnega semena	— —

Lastnik Andrej Einšpieler. — Odgovorni urednik in izdajatelj Filip Haderlap.

Tiskarna družbe sv. Mohora v Celovci.

Oglasila.

Gospodu lekarju Piccoli v Ljubljani.

Pošljite mi 20 flaš vaše izvrstne esence za želodec, ki mi je ozdravila staro bolezen v želodcu. Pri sv. Ani na Hrvaškem.

Dr. M. Zellich, zdravnik.

Prosim, da mi s poštnim povzetjem pošljete 36 flašic vaše želodčne esence, ki je res od Boga poslano zdravilo.

Sušnjeвица v Istri. J. Pflregar, župnik.

Moja žena je imela staro bolezen v spodnjem trebuhu, pa vaša esenca za želodec jo je ozdravila, za kar vam hvalo izrekam.

Visinada v Istri. Patelli, lekar.

Naznanjam, da sem dne 23. oktobra odprl svojo odvetniško pisarno v Slovenjem Gradu.

Dr. Jurij Hrašovec,
advokat.

Posestvo v solnčnem kraju na nemškem Koroškem, ki ima 7 oralov zemlje, novo p. bištvo in mlin, ter redi 4 goveda in 8 prešičev, je na prodaj za 1500 gld. Kje, povē vredništvo „Mira“.

Posestvo v Podgorji pri Grebinji, p. d. pri Fajteljnu, v lepem, rodovitnem kraju, zidana velika hiša, novo velbano gospodarsko poslopje, 30 oralov njiv, 17 oralov travnika, 12 oralov pašnika, z gojzdom v bližini, s kuhinjskim in sadnim vrtom, je iz proste roke na prodaj. Več povē posestnik Anton Mohor p. d. Fajtelj v Podgorji, pošta Ruda (Ruden).

Stare orglje so na prodaj. Imajo 12 registrov, 2 manuala z belimi in črnimi zobovi, novo, ločeno mizo, in dober, še le 8 let star, zelo pripraven meh. Več povē Aleksander Lučovnik, korovodja pri farni cerkvi v Celovcu.

Novo dolensko vino se toči le pri meni. Je prav sladko, močno in okusno. Imam tudi dosti starega Dolenca, ki ga prodajam tudi na debelo v sodih po 20 litrov in več.

Ana Meintinger,

v Celovcu Fröhlichove ulice št. 5, blizo Merlina.

Franc Rudholzer, urar v Celovcu na Leonove bukvarne, prodaja in popravlja vsake sorte zlate in srebrne žepne ure, drage ali dober kup, kakor kdo želi; potem ure na stene v izbah in za kuhinje. Zaloga je zmirom velika, da si vsak izbere, kar mu dopade. — Ure se popravljajo po ceni in dobro.